

ISPITNI
CENTAR

• STRUČNO UPUTSTVO

ZA DRŽAVNO TAKMIČENJE UČENIKA
OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA ◀

ISPITNI
CENTAR

📍 Vaka Đurovića bb
81000 Podgorica
☎ +382 20 665-590
Poštanski fah: 242
✉ ic@iccg.edu.me
www.iccg.co.me

Broj: 01-015/24-2151/3
Podgorica, 11. 07. 2024. godine

Na osnovu člana 41b stav 1 tačka 5b Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Sl. list RCG“, br. 64/02, 31/05, 49/07, 004/08, 021/09, 045/10, 073/10, 040/11, 045/11, 036/13, 039/13, 044/13, 047/17, 059/21, 076/21, 146/21 i 003/23, „Sl. list Crne Gore“ br. 004/08, 21/09, 45/10, 40/11, 45/11, 36/13, 39/13, 44/13, 47/17, 059/21, 076/21, 146/21 i 003/23)

i

člana 23 Statuta Ispitnog centra Podgorica, a u vezi sa članom 3 stav 1 alineja 9 Odluke o osnivanju Ispitnog centra („Sl. list CG“ br. 68/05), u cilju postizanja što većeg stepena ujednačenosti u takmičenju učenika osnovnih i srednjih škola, Ispitni centar donosi

STRUČNO UPUTSTVO

ZA DRŽAVNO TAKMIČENJE

UČENIKA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA

Tačka 1

Stručnim uputstvom se bliže određuju nivo, uslovi i kriterijumi Državnog takmičenja učenika osnovnih i srednjih škola (u daljem tekstu: Državno takmičenje) u organizaciji Ispitnog centra.

Tačka 2

Svi izrazi koji se u ovom Stručnom uputstvu koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

Tačka 3

Osnovne i srednje škole na teritoriji Crne Gore dužne su da se pridržavaju pravila datih u ovom Stručnom uputstvu.

Škola treba da upozna sve učenike i nastavnike sa propozicijama i rasporedom aktivnosti Državnog takmičenja.

Pravo učešća na takmičenju imaju redovni učenici osnovnih i srednjih škola koji se školuju u obrazovnom sistemu Crne Gore i pohađaju nastavu po javno važećem obrazovnom programu Crne Gore.

Učenici se mogu takmičiti iz predmeta koji su dio njihovog nastavnog plana i programa u toku školovanja.

Prijavljivanje mentora i učenika na takmičenje ujedno predstavlja i njihovu saglasnost sa propozicijama takmičenja datim u ovom Uputstvu, kao i dozvolu za obradu ličnih podataka u svrhu prijave za Državno takmičenje, objavu fotografija, audio i video zapisa s održanog takmičenja. Lični podaci se ne smiju koristiti u druge svrhe.

Tačka 4

Takmičenja se organizuju kao školska i Državno takmičenje.

JU Ispitni centar organizuje **Državno takmičenje učenika osnovnih i srednjih škola**.

Učenici se mogu takmičiti iz sljedećih predmeta u navedenim razredima (kategorijama):

GRUPA PREDMETA	PREDMET	RAZRED		KATEGORIJA	
		OSNOVNA ŠKOLA		SREDNJA ŠKOLA	
		VI	IX	1. i 2. razred	3. i 4. razred
1	MATEMATIKA	✓	✓	✓	✓
	FIZIKA		✓	✓	✓
	HEMIJA		✓	✓	✓
	BIOLOGIJA		✓	✓	✓
2	ENGLISKI JEZIK		✓	✓	✓
	RUSKI JEZIK		✓	✓	✓
	FRANCUSKI JEZIK		✓	✓	✓
	ITALIJANSKI JEZIK		✓	✓	✓
	NJEMAČKI JEZIK		✓	✓	✓
3	PROGRAMIRANJE		✓		✓
	ISTORIJA		✓	✓	✓
	GEOGRAFIJA		✓		✓
	SOCIOLOGIJA				✓
	FILOZOFIJA				✓

Pravo učešća imaju i učenici nižih razreda osnovne škole koji pokazuju posebne sklonosti ka predmetu za koji se prijavljuju, ukoliko na školskom takmičenju osvoje broj bodova predviđen tačkom 5 i pokažu znanja predviđena tačkom 11 ovog Uputstva.

Tačka 5

Školsko takmičenje **je obavezno** i prethodi Državnom takmičenju. Maksimalan broj bodova testa na školskom takmičenju mora biti 100. Bodovanje zadataka/pitanja na školskom takmičenju je cjelobrojno.

Da bi se učenik takmičio na Državnom takmičenju, na školskom mora osvojiti najmanje 75 bodova. Škola ne mora imati predstavnike u svim kategorijama.

U srednjoj školi se za predmete Geografija, Programiranje, Sociologija i Filozofija organizuje školsko takmičenje na koje se mogu prijaviti učenici od prvog do četvrtog razreda.

Nakon školskog takmičenja, škola na osnovu broja osvojenih bodova, utvrđuje koji će je učenici predstavljati na Državnom takmičenju.

Škole su dužne da čuvaju testove sa školskog takmičenja i dostave ih Ispitnom centru na zahtjev.

Tačka 6

Učenik se na Državnom takmičenju može takmičiti iz jednog ili dva predmeta.

Ukoliko se učenik prijavi za takmičenje iz dva predmeta, ta dva predmeta moraju biti iz različite grupe predmeta iz Tačke 4 ovog Uputstva.

(PRIMJER: *Ukoliko učenik izabere predmet iz grupe 1, može se takmičiti i iz predmeta iz grupe 2 ili predmeta iz grupe 3).*

Ukoliko se za Državno takmičenje iz nekog predmeta prijavi 5 ili manje učenika, takmičenje iz tog predmeta neće biti organizovano, o čemu će škole biti obaviještene najkasnije do kraja decembra.

Tačka 7

Za takmičenje iz Engleskog jezika, kao stranog jezika koji se izučava u svim školama u Crnoj Gori, broj učenika koji se može prijaviti za Državno takmičenje je ograničen, u zavisnosti od broja učenika škole:

- ▶ Škola do 1000 učenika može prijaviti najviše 3 učenika po kategoriji;
- ▶ Škola sa više od 1000 učenika može prijaviti najviše 5 učenika po kategoriji.

Na Državno takmičenje iz stranih jezika ne mogu se prijaviti učenici:

- ▶ koji su školsku godinu ili duže proveli školujući se na odgovarajućem stranom jeziku izvan naše zemlje i
- ▶ kojima je jednom od roditelja ili staratelja maternji jezik odgovarajući strani jezik.

Učenik koji ne ispunjava navedeni uslov biće diskvalifikovan.

Za takmičenje iz ostalih predmeta škola može prijaviti i više učenika ukoliko su zadovoljili bodovni kriterijum predviđen stavom 2 tačke 5.

Tačka 8

Škole prijavljuju učenike za Državno takmičenje u decembru, u roku koji odredi Ispitni centar. Ispitni centar će formular za prijavu poslati svim školama na službene

e-mail adrese, a mogu ga preuzeti i sa sajta Ispitnog centra (www.iccg.co.me). Formular sadrži podatke o školi, ime i prezime učenika, matični broj učenika, razred (kategorija), predmet iz kojeg se takmiči, rezultat sa školskog takmičenja (sa brojem bodova - procentom), ime i prezime mentora i matični broj mentora.

Za tačnost poslatih podataka odgovoran je direktor škole.

Škola mora poslati samo jednu prijavu isključivo sa službene e-mail adrese škole, kako slijedi: Za osnovnu školu na adresu **takmicenje.os@iccg.edu.me** i za srednju školu na **takmicenje.ss@iccg.edu.me**. Ispitni centar je u obavezi da pošalje potvrdu o prijemu prijave na e-mail sa kojeg je stigla. Ukoliko škola ne dobije potvrdu u roku od 12 sati, prijavljivanje treba ponoviti i informisati se telefonskim putem.

Direktor škole je dužan da potpiše i ovjeri **Izjavu (Prilog 1)**, kojom garantuje ispravnost podataka za učenika prijavljenog za takmičenje iz stranog jezika. Skenirana Izjava se šalje zajedno s prijavnim formularom i to: za osnovnu školu na adresu **takmicenje.os@iccg.edu.me**, a za srednju školu na **takmicenje.ss@iccg.edu.me**.

Prijave koje ne stignu u određenom roku i nisu u potpunosti ispunjene (svi traženi podaci u formularu) neće biti prihvaćene i učenici neće moći učestvovati na Državnom takmičenju.

Nakon sređivanja dobijenih podataka, na sajtu Ispitnog centra biće objavljeni preliminarni spiskovi prijavljenih učenika po predmetima. Škola je u obavezi da provjeri njihovu ispravnost.

Tačka 9

Takmičenje će se realizovati krajem februara, a o tačnom datumu održavanja takmičenja škole će biti obaviještene najkasnije do sredine januara. Obavještenje o mjestu održavanja takmičenja, rasporedu i satnici biće objavljeno na sajtu Ispitnog centra najkasnije 7 dana prije početka takmičenja.

Tačka 10

Takmičenje iz stranih jezika i Sociologije realizuje se u dva dijela, pismeni i usmeni. Na usmeni dio takmičenja poziva se do 10 najbolje plasiranih takmičara.

Izuzetno, ukoliko se na desetom mjestu plasira više takmičara sa istim brojem bodova, i oni se pozivaju na usmeni dio.

Na usmeni dio takmičenja se ne pozivaju takmičari koji su osvojili manje od 50 bodova na pismenom dijelu takmičenja i takmičari čija je razlika u odnosu na trećeplasiranog veća od 20 bodova.

Uslov da bi učenik osvojio jedno od prva tri mjesta na Državnom takmičenju iz stranih jezika i Sociologije je da, pored pismenog dijela, mora pristupiti i usmenom dijelu takmičenja.

Tačka 11

Učenici osnovnih škola se takmiče u rješavanju zadataka koji proizilaze iz nastavnih programa osnovne škole za odgovarajući predmet, u skladu sa informatorima objavljenim na sajtu Ispitnog centra.

Učenici srednjih škola se takmiče u rješavanju zadataka koji proizilaze iz nastavnih programa odgovarajućeg predmeta gimnazijskog školovanja, u skladu sa informatorima objavljenim na sajtu Ispitnog centra.

Od takmičara se mogu zahtijevati sadržaji i nivoi znanja koji prevazilaze predviđeni nastavni program za odgovarajući predmet, kao i sposobnost primjene znanja u novim situacijama i korelacija sa srodnim predmetima.

Tačka 12

Takmičari zadatke rješavaju u vremenu od 90 minuta do 240 minuta, što će biti precizirano testom.

Maksimalan broj bodova na testu je 100, za strane jezike i Sociologiju 120. Zadaci se vrednuju cjelobrojno.

Tačka 13

Ispitni centar angažuje autore za sastavljanje testova, recenzente i ocjenjivače.

Tačka 14

Mentora određuje direktor škole.

Mentor je dužan da upozna učenike sa mogućnostima učestvovanja, pravilima i rokovima Državnog takmičenja; kao stručno lice podučava učenike i pruža im podršku u pripremi za takmičenje.

Mentori ili bliska rodbina takmičara ne mogu biti autori testova, recenzenti, ocjenjivači ili članovi komisija za rješavanje po prigovoru za kategorije u kojima se takmiče njihovi učenici.

Autori testova, recenzenti, ocjenjivači ili članovi komisija za rješavanje po prigovoru su dužni da na vrijeme obavijeste Ispitni centar o učešću bliskog srodnika na Državnom takmičenju.

Pod bliskim srodnicima u stavu 3 i 4 ove tačke smatraju se: djeca (bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad), braća, sestre, unučad, bratanići, sestrići.

Tačka 15

Na Državnom takmičenju učenici se takmiče pod šiframa (bar kodovima).

Tačka 16

Radi identifikacije na ispitu takmičar mora imati lični dokument sa fotografijom (ličnu kartu, pasoš) ili potvrdu ovjerenu od strane direktora škole koja sadrži ime i prezime učenika, fotografiju i JMBG.

Učenik će biti diskvalifikovan ukoliko:

- ▶ **se lažno predstavi,**
- ▶ **upiše ime i prezime na testu,**
- ▶ **ošteti svoju šifru (bar kod),**
- ▶ **otvori test prije nego što to dežurni nastavnik dozvoli,**
- ▶ **koristi nedozvoljena sredstva pri radu (mobilni telefon, pametni sat ili neki drugi elektronski uređaj za prenos informacija i pojedinačna sredstva koja su definisali autori testova)¹,**
- ▶ **iscijepa stranice iz testa ili**
- ▶ **ometa rad.**

¹ Takmičaru je dozvoljeno da u prostoriju u kojoj se odvija takmičenje unese samo pribor koji je u skladu sa preporukom autora testa, o čemu će takmičari na vrijeme biti informisani preko informatora koji su objavljeni na sajtu Ispitnog centra.

Takmičari prilikom izrade zadataka mogu koristiti grafitnu olovku, gumicu i plavu ili crnu hemijsku olovku, što će biti precizirano testom. **Priznaju se samo odgovori pisani hemijskom olovkom.**

Nije dozvoljeno korišćenje hemijske olovke koja se može brisati („piši-briši“ hemijske olovke), kao ni upotreba korektora.

Na testu se ne smije pisati bilo šta drugo osim onoga što se zahtijeva zadatkom/pitanjem.

Tokom takmičenja nije dozvoljeno napuštanje prostorije u prvih 120 minuta. Nakon toga takmičar ima pravo samo jednom napustiti prostoriju uz pratnju test-administratora, ne duže od 3 minuta.

Tačka 17

Nakon izrade zadataka (testova), Ispitni centar na sajtu objavljuje sadržaj testova i rješenja svih zadataka.

Preliminarni rezultati takmičenja objavljuju se na sajtu Ispitnog centra najkasnije **četiri dana nakon takmičenja**. Preliminarni rezultati sadrže šifru (*broj sa bar koda*), *broj bodova po svakom zadatku (pitanju) posebno i ukupan broj bodova za svakog takmičara*, što obavezuje učenike da zapamte (zapišu) svoju šifru.

Tačka 18

Takmičari uz prisustvo svojih mentora mogu izvršiti uvid u test u određeno vrijeme koje će biti objavljeno na sajtu Ispitnog centra zajedno sa preliminarnim rezultatima.

Takmičari i njihovi mentori imaju pravo podnošenja prigovora u elektronskoj formi isključivo sa službenog e-maila škole i to:

- ▶ za osnovnu školu na **takmicenje.os@iccg.edu.me**
- ▶ za srednju školu **takmicenje.ss@iccg.edu.me**

Prigovor se može podnijeti i prilikom uvida u pisanoj formi.

Obrazac prigovora se preuzima sa sajta Ispitnog centra. U sadržaju prigovora mora se, pored šifre takmičara, navesti i obrazložiti zadatak za koji se smatra da nije pravilno ocijenjen. Na prigovoru ne smije biti napisan nijedan podatak koji bi identifikovao takmičara (ime, prezime, škola, mjesto, ime i prezime mentora).

Za prigovor koji se podnosi elektronskim putem mora se koristiti isključivo obrazac preuzet sa sajta Ispitnog centra. Obrazac slati kao prilog (attachment), i nazvati ga šifrom takmičara koji ulaže prigovor.

Prigovor, bilo da se dostavlja elektronski ili lično, mora se dostaviti Ispitnom centru u roku od 24 sata od vremena objavljivanja preliminarnih rezultata.

Ispitni centar će prihvatiti samo prigovor dostavljen u predviđenom roku.

Tačka 19

Takmičari iz stranih jezika i Sociologije i njihovi mentori imaju pravo prigovora nakon objavljivanja preliminarnih rezultata pismenog dijela takmičenja. Na osnovu rezultata pismenog dijela, komisija će pozvati najbolje plasirane takmičare na usmeni dio. Nakon objavljivanja rezultata usmenog dijela, takmičari i njihovi mentori imaju pravo prigovora i na ovaj dio takmičenja.

Tačka 20

Prigovore rješava tročlana komisija koju imenuje Ispitni centar.

Komisija iz stava 1 ove tačke će u roku od dva dana razmotriti prigovore i donijeti odluke. O svom radu Komisija vodi zapisnik. Odluka Komisije mora biti obrazložena.

Odluka Komisije je konačna i objavljuje se na sajtu.

Tačka 21

Konačni rezultati su javni i objavljuju se na sajtu Ispitnog centra i moraju sadržati: ime, prezime i bar kod takmičara, naziv škole koju takmičar pohađa, naziv predmeta iz kojeg se takmičio, ime mentora i ukupan broj bodova.

Tačka 22

Rangiranje takmičara se vrši od 1. do 3. mjesta, pri čemu se određeno mjesto **može dodijeliti samo jednom takmičaru. Izuzetno, ukoliko dva ili više takmičara imaju isti broj bodova, oni dijele osvojeno mjesto.**

Tačka 23

Prvo mjesto može osvojiti takmičar čiji broj bodova **nije manji od 75% od maksimalnog broja bodova.**

Drugo mjesto može osvojiti takmičar čiji broj bodova **nije manji od 62% od maksimalnog broja bodova.**

Treće mjesto može osvojiti takmičar čiji broj bodova **nije manji od 50% od maksimalnog broja bodova.**

Tačka 24

Ispitni centar dodjeljuje diplome takmičarima koji su osvojili jedno od prva tri mjesta, a njihovim mentorima potvrdu, na osnovu podnijetog zahtjeva.

Za najboljeg mentora Državnog takmičenja biće proglašen mentor koji ima najveći broj bodova. Bodovanje se vrši tako da mentor za svako osvojeno mjesto dobija određeni broj bodova:

- ▶ za 1. mjesto – 15 bodova
- ▶ za 2. mjesto – 10 bodova
- ▶ za 3. mjesto – 5 bodova.

Svi mentori sa istim najvećim brojem bodova biće proglašeni za najbolje mentore.

Najbolji mentori se proglašavaju po kategorijama.

Tačka 25

Takmičari rangirani od prvog do trećeg mjesta na Državnom takmičenju, po svakoj kategoriji, mogu biti članovi ekipa koje će predstavljati Crnu Goru na međunarodnim takmičenjima (balkanijadama, olimpijadama...), ukoliko ispunjavaju uslove koje propisuje organizator tog međunarodnog takmičenja.

Za predmete iz kojih se Državno takmičenje organizuje u samo jednoj kategoriji, broj članova ekipe koji će predstavljati Crnu Goru određuje se u skladu sa propozicijama međunarodnog takmičenja, s tim što takmičar mora zadovoljiti bodovni kriterijum dat tačkom 23.

Ukoliko je broj takmičara iz stava 1 ove tačke veći od broja članova ekipe propisanog propozicijama međunarodnih takmičenja, Ispitni centar će organizovati selektivno takmičenje.

Ispitni centar organizuje pripremu i učešće takmičara na pomenutim takmičenjima.

Tačka 26

Komunikacija Ispitnog centra sa školama obavljaje se elektronskim putem.

Tačka 27

Ovo Stručno uputstvo stupa na snagu danom donošenja.

Tačka 28

Danom stupanja na snagu ovog Stručnog uputstva prestaje da važi Stručno uputstvo broj 01-15/23-1867/3 od 10. 11. 2023. godine.

Radna grupa za izradu Stručnog uputstva u sastavu:

- ▶ mr Miloš Trivić, Ispitni centar, predsjednik
- ▶ mr Jasna Jovanović, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, članica
- ▶ Marija Gošović, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, članica
- ▶ mr Gordana Tmušić-Radulović, Zavod za školstvo, članica
- ▶ Gojko Jelovac, Ispitni centar, član
- ▶ Ranko Čabrilo, Ispitni centar, član
- ▶ Tamara Nedović, Ispitni centar, članica
- ▶ Bojana Ostojić, Ispitni centar, članica
- ▶ Zorica Minić, Ispitni centar, članica
- ▶ Milanka Izgarević, Ispitni centar, članica
- ▶ Milena Soprenić, Ispitni centar, članica

PREDSJEDNIK UPRAVNOG ODBORA
JU ISPITNI CENTAR

.....
mr Goran Drobnjak

DIREKTOR JU ISPITNI CENTAR

.....
mr Miloš Trivić

[memorandum škole]

DRŽAVNO TAKMIČENJE IZ STRANIH JEZIKA

IZJAVA DIREKTORA/DIREKTORICE

Izjavljujem da učenik/ca/ci JU iz,
(naziv škole) (naziv mjesta)

koji su prijavljeni za takmičenje iz stranih jezika na Državnom takmičenju za školsku 2024/2025. godinu, ispunjavaju kriterijume date u tački 7 Stručnog uputstva za Državno takmičenje učenika osnovnih i srednjih škola za školsku 2024/2025. godinu, a koji glase:

Na Državnom takmičenju iz stranih jezika, **ne mogu** se prijaviti učenici:

- ▶ koji su školsku godinu ili duže proveli školujući se na odgovarajućem stranom jeziku izvan naše zemlje i
- ▶ kojima je jednom od roditelja ili staratelja maternji jezik odgovarajući strani jezik.

Mjesto i datum:

DIREKTOR/DIREKTORICA

M.P.

NAPOMENA:

Popunjenu i ovjerenu Izjavu skenirati i poslati zajedno s prijavnim formularom i to: za osnovne škole na **takmicenje.os@iccg.edu.me**, a za srednje škole na **takmicenje.ss@iccg.edu.me**

